

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI**

**TOSHKENT DAVLAT
SHARQSHUNOSLIK UNIVERSITETI**

SHARQ FILOLOGIYASI VA TARJIMASHUNOSLIK FAKULTETI

**TARJIMASHUNOSLIK VA XALQARO JURNALISTIKA
KAFEDRASI**

**TARJIMASHUNOSLAR
FORUMI – 2022**
Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya

D A S T U R I

**TARJIMASHUNOSLAR
FORUMI - 2022**

**ФОРУМ
ПЕРЕВОДОВЕДОВ - 2022**

**TRANSLATION
FORUM - 2022**

*Toshkent, O‘zbekiston
2022 yil 10-12 dekabr*

D A S T U R

10 dekabr

09:30 – 10:30

Ishtirokchilarni qayd etish

YALPI MAJLIS

Moderator: Nilufar Xodjayeva – PhD, Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti
“Tarjimashunoslik va xalqaro jurnalistika” kafedrası mudiri

ZOOM havolasi

<https://us02web.zoom.us/j/86341458639?pwd=Vm42Tk4WE5sSmJ0ZXBzaUJmc1JJUT09>

ID: 863 4145 8639

Parol: 054039

10:00 – 10:10

KIRISH VA TABRIK SO‘ZLARI:

f.f.n., dots. **Gulchehra Rixsiyeva**, TDSHU rektori

10:10 – 10:20

Sirojiddin Sayyid, O‘zbekiston Yozuvchilar uyushmasi raisi

10:20 – 10:30

G‘. Salomovni yod etib... video taqdimot

10:30 – 10:40

MA‘RUZALAR:

Akmal Saidov, akademik, yuridik fanlar doktori, O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasi Spikerining birinchi o‘rinbosari, Inson huquqlari bo‘yicha O‘zbekiston Respublikasi Milliy markazi direktori.

Ma‘ruza mavzusi: Qiyosiy adabiyotshunoslik tizimida tarjimashunoslik (professor G‘aybulla Salomov ilmiy faoliyati misolida).

10:40 – 10:50

Jemalettin Tuney, Turk hamkorlik va muvofiqlashtirish agentligi (TIKA) raisi, Toshkent dasturi koordinatori

10:50 – 11:00

f.f.d., prof. **Abdurahim Mannonov**, TDSHU
Ma‘ruza mavzusi: “Uyg‘onayotgan adabiyot (afg‘oniston o‘zbeklari adabiyotiga doir)”

11:00 – 11:10

K.f.n. **Сафармо ТОЛИБИ**, Военный учебный центр при Московском гос институте МО (Университет) МИД России, Москва, Российская Федерация

Ma‘ruza mavzusi: “Особенности перевода военно-технических аутентичных текстов (на материале языка хинди)”

11:10 – 11:20

f.f.n. **Zuhridin Isomiddinov**, tarjimashunos

Ma‘ruza mavzusi: “Salomov saboqlari”

11:20 – 11:30

Shiv Singh, Lecturer of Indian Studies, Center for Indian Studies, Faculty of Arts and Humanities, University of Lisbon, Portugal

Ma‘ruza mavzusi: “Challenges in translating

	hindi folklore into english – a case study of premchand’s Eidgah”
11:30 – 11:40	<i>f.f.n., prof. Muhammad Ali Ahmedov, O‘zbekiston xalq yozuvchisi</i> Ma’ruza mavzusi: “Tarjima xususida ayrim mulohazalar”
11:40 – 11:50	Ma Xuemei , Associate Professor, Urumchi, China Ma’ruza mavzusi: “Analysis on the translation methods of chinese proper nouns in uzbek”
11:50 – 12:00	DSc. Zohidjon SADIQOV , Namangan davlat universiteti Ingliz tili va adabiyoti kafedrası mudiri. Ma’ruza mavzusi: “O‘zgarlar baxtini o‘z baxtidan ustun bilgan inson”
12:00 – 12:10	<i>Д.ф.н., доц. Саодат Насирова, директор Узбекско-Китайского института имени Конфуция</i> Ma’ruza mavzusi: “Неологизмы как «языковая реакция» на динамичное развитие политической концепции КНР”
12:10 – 12:20	G’ Salomov’ning TDSHU dotsenti Xayrulla Hamidov tomonidan qayta nashrga tayyorlangan “Til va tarjima” kitobi taqdimoti
12:20 – 12:40	G’Mirzoning “Sallamno, Istiqlol (G’aybulloh as-Salom olamiga sayohat!) kitobi va professor G’aybulla Salomov tavalludining 90 yilligi munosabati bilan nashr etilgan xotira kitoblari taqdimoti
12:40 – 12:50	Fotosessiya
13:00 – 14:00	Tushlik

1 – SHO'BA:

**TAJIMASHUNOSLIK TARIXI VA XX ASR IKKINCHI YARMI TARJIMACHILIGINING
RIVOJLANISH TAMOYILLARI**

Moderator: *PhD. Nilufar Xodjayeva, TDSHU*

ZOOM havolasi

<https://us02web.zoom.us/j/86341458639?pwd=Vm42Tk4WE5sSmJ0ZXZBZaUJmc1JJUT09>

ID: 863 4145 8639

Parol: 054039

14:00 – 14:10

f.f.d., prof. Q.Sodiqov TDSHU

Ma'ruza mavzusi: Mahmud Qoshg'ariy keltirgan uyg'ur alifbosi: Harf va tovush munosabatlari

14:10 – 14:20

f.f.d., prof. D.Kulmamatov O'zDJTU

Ma'ruza mavzusi: Старинные скорописные русские переводы писем XVII в. из переписки хивинского царевича Авганмухаммеда

14:20 – 14:30

f.f.n., dots. E.Ochilov O'z.Res. FA O'zbek tili, adabiyoti va folklori instituti

Ma'ruza mavzusi: Zamona luqmoni

14:30 – 14:40

yu.f.d., prof. S.Ko'chimov TDYU

Ma'ruza mavzusi: O'zbekistonda qonun tarjimashunosligining dolzarb masalalari

14:40 – 14:50

Dr. Asha S Nair, Associate Professor (former) Department of Hindi N.S.S College for Women Thiruvananthapuram-40 (India)

Ma'ruza mavzusi: The problems of translation - special reference to 'charaka paitrikam'

14:50 – 15:00

PhD., dots. N.Xodjayeva TDSHU

Ma'ruza mavzusi: Hindiy tilidan frazeologizmlar tarjimasida variantlilik

15:00 – 15:10

f.f.n. X.Mamatova

Ma'ruza mavzusi: О профессоре Гайбулле Салямове

15:10 – 15:20

t.f.n., prof F.Axmedshina JDPU

Ma'ruza mavzusi: Из истории становления и развития перевода

15:20 – 15:30

f.f.n., dots. B.Fayzulloyev akademik Bobojon G'afurov nomidagi Xo'jand DU (Tojikiston)

Ma'ruza mavzusi: Istiqlol davri tarjimalari (tajik va o'zbek yangi tarjimalarga bir nazar)

15:30 – 15:40

f.f.d., prof. X.Alimova TDSHU

Ma'ruza mavzusi: Dariy tilidagi modal tuzilmalarning o'zbek tiliga tarjimasi xususida (خوانده ميتوانم xânda mêtawânam tipi misolida)

15:40 – 15:50

f.f.d., dots. J.Ziyamuxamedov TDSHU

Ma'ruza mavzusi: Xitoy tilidagi badiiy asarlarda o'ziga xos muallif uslubi (Lyao Jayning g'aroyibotlar haqidagi

	hikoyalari” misolida)
15:50 – 16:00	<i>f.f.d., dots. D.Ahmedova TDSHU</i> Ma’ruza mavzusi: Fors tili publitsistik uslubida ot va sifat soʻz turkumlarining uslubiy - funksional xususiyatlari va ularning tarjimada berilishi
16:00 – 16:10	<i>f.f.d., D.Azimjanova TDSHU</i> Ma’ruza mavzusi: Некоторые стилистические особенности употребления глагольных синонимов
16:10 – 16:20	<i>PhD. N.Nuriddinov TDSHU</i> Ma’ruza mavzusi: Kopulyativ qoʻshma soʻzlar va erkin kopulyativ soʻz birikmalarining semantik jihatdan farqlari va tarjimada berilishi
16:20 – 16:30	<i>f.f.n., dots. S.Mahmudova Oʻzbekiston davlat sanʼat va madaniyat instituti</i> Ma’ruza mavzusi: Ibrohim Gʻafurovning soʻz yaratish mahoratiga doir
16:30 – 16:40	<i>f.f.n., dots. D.Xatamova OʻzMU</i> Ma’ruza mavzusi: Ekvivalentlik adekvatlikning bosh mezonlari
16:40 – 16:50	<i>PhD. K.Raxmatjonova TDSHU</i> Ma’ruza mavzusi: Sharq tillari tipologiyasining dolzarb muammolari xususida
16:50 – 17:00	<i>G. Saydaliyeva, TDSHU oʻqituvchisi</i> Ma’ruza mavzusi: Oʻzbekistonda ilk tarjima namoyondalari
17:00 – 17:10	<i>M. Xabibullaeva, TDSHU katta oʻqituvchisi</i> Tarjimani ilmiy-ijodiy jarayon sifatida tadqiq etish usullari
17:10 – 17:20	<i>D. Komilova, TDSHU oʻqituvchisi</i> Giving the lexicon of emotional evaluation in literary translation
17:20 – 17:30	<i>D. Maksudova, TDSHU oʻqituvchisi</i> Issues of national characteristics in english-uzbek translations
17:30 – 17:40	<i>M. Altundag, Mirzo Ulugʻbek nomidagi Oʻzbekiston Milliy universiteti tayanch doktranti</i> Ekvivalentlik va muqobilik terminlarini munosabatlari
17:40 – 17:50	<i>Д. Шадуева, Преподаватель Термезского государственного университета</i> Значение норм при переводе с русского на узбекский язык
17:50 – 18:00	<i>I. Fatxutdinova, TDSHU oʻqituvchisi</i> Psixologik mazmundagi asarlar tarjimasida ekvivalentlik masalasi

2 – SHO'BA:

ZAMONAVIY NASR VA SHE'RIY TARJIMA MUAMMOLARI HAMDA MADANIYATLARARO MULOQOT VA BADIY TARJIMANING LINGVOMADANIY ASPEKTLARI

Moderator: DSc. *Xayrulla Hamidov*, TDSHU dotsenti

ZOOM havolasi

<https://us02web.zoom.us/j/86341458639?pwd=Vm42Tk44WE5sSmJ0ZXBzaUJmc1JJUT09>

ID: 863 4145 8639

Parol: 054039

14:00 – 14:10	<i>f.f.d., prof. A.Mannonov TDSHU</i> Ma'ruza mavzusi: Uyg'onayotgan adabiyot (afg'oniston o'zbeklari adabiyotiga doir)
14:10 – 14:20	<i>f.f.d., prof. U.Muhibova TDSHU</i> Ma'ruza mavzusi: Бҳақти шеърियाи таржимасидаги муаммолар
14:20 – 14:30	<i>f.f.d., prof. A.Alimbekov TDSHU</i> Ma'ruza mavzusi: Решад Энис Айген
14:30 – 14:40	<i>f.f.n., dots. S.Karimova SamDChTI</i> Ma'ruza mavzusi: O'zbek shoiralari ijodida Zebunnisobegim she'riyati an'analari
14:40 – 14:50	<i>к.ф.н. Гюзель Стрелкова старший научный сотрудник отдела Литератур Южной Азии Института Востоковедения Российской Академии Наук (г. Москва, Россия)</i> Ma'ruza mavzusi: Поэзия Марины Цветаевой в переводе Варьяма Сингха на хинди
14:50 – 15:00	<i>f.f.d., dots. Z.Teshaboyeva Alisher Navoi nomidagi o'zbek tili va adabiyoti universiteti</i> Ma'ruza mavzusi: "Boburnoma" da eivalent so'zlar masalasi va inglizcha tarjimalari xususida
15:00 – 15:10	<i>f.f.n., dots. Sh.Aripov TDSHU</i> Ma'ruza mavzusi: "Navoiy" romanining arabcha tarjimasida personajlar nutqining berilishi
15:10 – 15:20	<i>Т.Храмченко Белорусский государственный университет (г. Минск, Беларусь)</i> Ma'ruza mavzusi: Перевод в контексте межкультурного диалога
15:20 – 15:30	<i>DSc., dots. X.Hamidov TDSHU</i> Ma'ruza mavzusi: Turkcha marosim nomlari va ularning tarjimasiga doir
15:30 – 15:40	<i>PhD. D.Xodjayeva Jawaharlal Nehru Universiteti. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti O'zbek-Hind turizm uyushmasi raisi</i> Ma'ruza mavzusi: Madaniy diplomatiyada tilning qudratli imkoniyatlari

15:40 – 15:50	<i>PhD., dots. O.Ochilov TDSHU</i> Zamonaviy xitoy adabiyotining paydo bo'lishi va rivojlanishida tarjimaning o'rni
15:50 – 16:00	<i>f.f.n., dots. R.Sharipov TDSHU, K.Rasulova TDSHU magistranti</i> Ma'ruza mavzusi: "Oybekning "Navoiy" romani tarjimalarida matal va maqollarning berilishi"
16:00 – 16:10	<i>PhD., dots. v.b. N.Ismatullayeva TDSHU</i> Ma'ruza mavzusi: Chet tiliga o'rgatishda tarjimani o'quv jarayonida qo'llash masalasi
16:10 – 16:20	<i>Jo Min Young TDSHU mustaqil tadqiqotchisi</i> Ma'ruza mavzusi: Limitations in translating of korean words '정[jeong]' and '한[han]' into uzbek language
16:20 – 16:30	<i>f.f.n., dots. L.Aminova TDSHU</i> Ma'ruza mavzusi: Haldun Tanerning "Motorli kemachadagi sarguzasht" hikoyasi tarjimasiga doir
16:30 – 16:40	<i>PhD. M.Artikova TDSHU</i> Ma'ruza mavzusi: Yumoristik janrlar tarjimasida mentallik
16:40 – 16:50	<i>PhD. M.Kayumova TDSHU</i> Ma'ruza mavzusi: Haldun Taner hikoyalarning tarjimadagi talqini
16:50 – 17:00	<i>S. Toshaliyeva, TDSHU katta o'qituvchisi</i> Ma'ruza mavzusi: Badiiy tarjimaning ba'zi muammolariga doir
17:00 – 17:10	<i>M. Nazarova, Guliston davlat universiteti o'qituvchisi</i> Ma'ruza mavzusi: Verter obrazi o'zbek tarjimoni talqinida
17:10 – 17:20	<i>Sh. Xasanova, TDSHU o'qituvchisi</i> Ma'ruza mavzusi: Xitoy va o'zbek tillarida fe'l frazeologizmlarining antonomiya hodisasi
17:20 – 17:30	<i>Z. Salimova, TDSHU o'qituvchisi</i> Ma'ruza mavzusi: Turk tilida inson obrazini ifodalovchi zoofrazeologizmlar tarjimasiga doir
17:30 – 17:40	<i>D. Sodiqova, TDSHU o'qituvchisi</i> Ma'ruza mavzusi: Linguistic characteristics of phraseologisms involving clothes names in english and uzbek
17:40 – 17:50	<i>D. Quliyeva, SamDCHTI o'qituvchisi</i> Ma'ruza mavzusi: Mo Yanning "Qurbaqa" romanidagi ba'zi personajlar ismlariga oid
17:50 – 18:00	<i>D. To'raqulova, SamDCHTI tayanch doktoranti</i> Ma'ruza mavzusi: Abdulla Qahhor "Dahshat" hikoyasining koreys tiliga tarjimasida milliy xos so'zlar ifodasi

3 – SHO‘BA:

SINXRON VA ILMIIY-TEKNIKAVIY TARJIMA SOHALARINI RIVOJLANTIRISH MASALALARI HAMDA XALQARO JURNALISTIKA

Moderator: *f.f.n. Rustam Sharipov, TDSHU dotsenti*

ZOOM havolasi

<https://us02web.zoom.us/j/86341458639?pwd=Vm42Tk4WE5sSmJ0ZXZBZaUJmc1JJUT09>

ID: 863 4145 8639

Parol: 054039

14:00 – 14:10

f.f.d., prof. Z.Xudaybergenova *Bartın universiteti (Bartın, Turkiya)*

Ma'ruza mavzusi: O'zbek va turk tillaridan tarjima qilish vositalarini avtomatlashtirish: muammomi yoki qulaylik?

14:10 – 14:20

p.f.d., prof. R.Abdullayeva *Toshkent tibbiyot akademiyasi*

Ma'ruza mavzusi:

14:20 – 14:30

Eldost Ibrahimov *Ташкент давлат тиббиёт институти (TDSHU)*

Ma'ruza mavzusi: The problem of electronic translation into Azerbaijan language in the era of information technologies

14:30 – 14:40

f.f.d., prof. D.Teshabaeva *O'zDJTU*

Ma'ruza mavzusi: Jurnalistik matn tahriri: til va mahorat

14:40 – 14:50

G'.Mirzaev *O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, Inson huquqlari bo'yicha O'zbekiston Respublikasi Milliy markazi tadqiqotchisi*

Ma'ruza mavzusi: So'z, fikr, axborot erkinligiga oid xalqaro-huquqiy hujjatlarning o'zbek tiliga tarjimalari: tarixi va tahlili

14:50 – 15:00

f.f.n., dots. M.Saliyeva, TDSHU

Ma'ruza mavzusi: Milliy davlatchilikni rivojlantirishda ommaviy kommunikatsiyaning ahamiyati

15:00 – 15:10

PhD., dots. v.b. **D.Mubarakova** *TDSHU*

Ma'ruza mavzusi: Arab media matnlari tarjimasi muammosi

15:10 – 15:20

M. Madiyeva, *Termiz muhandislik-texnologiya instituti assistenti*

Ma'ruza mavzusi: Brendlar nominatsiyasining milliy-madaniy xususiyatlari

15:20 – 15:30

Sh. Irgasheva, *Toshkent moliya instituti, Xorijiy tillar kafedrasida katta o'qituvchisi*

Ma'ruza mavzusi: Internet diskursdagi neologizmlarni tarjima qilish xususiyatlari

15:30 – 15:40	M. Тулепова , докторант PhD, Қазақскоґо национальнoґо университетi аменi аль-Фараби, Қазақстан Ma’ruza mavzusi: Перевод и переводоведение на перекрестке цифровых технологий
15:40 – 15:50	N. Ibragimova , TDSHU mustaqil tadqiqotchisi Ma’ruza mavzusi: Эркин Воҳидов асарларида форсча бирикмаларнинг берилиши
15:50 – 16:00	D. Badalbaev , TDSHU o’qituvchisi Ma’ruza mavzusi: Xitoy og’zaki nutqida norozichilik va haqorat uchun foydalaniladigan turg’un birliklar va ularning tarjimada berilishi
16:00 – 16:10	G. Nazrullayeva , TDSHU tayanch doktoranti Ma’ruza mavzusi: Hindiston tarjimashunosligi taraqqiyotiga doir
16:10 – 16:20	M. Taylanova , TDSHU tayanch doktoranti Ma’ruza mavzusi: Koreys sehrlil ertaklarida gul nomlarining leksik-semantik transformatsiyasi
16:20 – 16:30	D. Xalilova , Alisher Navoi nomidagi o’zbek tili va adabiyoti universiteti doktoranti Ma’ruza mavzusi: “Tish” ga oid maqollarning mazmuni xususida
16:30 – 16:40	M. Begimova , ToshDO’TAU tayanch doktoranti, Ma’ruza mavzusi: O’quv metodik terminlarning ingliz tilidan o’zbek tiliga tarjima qilish muammosi
16:40 – 16:50	F. Norova , TDSHU o’qituvchisi Ma’ruza mavzusi: Siyosiy diskursda kirish so’zlarning og’zaki tarjimasi
16:50 – 17:00	A. Kudratov , TDSHU tayanch doktoranti Ma’ruza mavzusi: Sinxron tarjimaning ishlash mexanizimi
17:00 – 17:10	S. Qurbonov , TDSHU o’qituvchisi Ma’ruza mavzusi: Terminologiya va uning islom huquqida rivojlanishi
17:10 – 17:20	D. Ro’ziqulov , TDSHU o’qituvchisi Ma’ruza mavzusi: O’zbekistonda harbiy jurnalistika axborot integratsiyasi jarayonlari tarkibida
17:20 – 17:30	S. Qurolova , TDSHU o’qituvchisi Ma’ruza mavzusi: Yangiliklar tarjimalarining tarjimadan keyingi tahrirlash usullari bo’yicha tadqiqotlar
	R. Elmuratova , TDSHU o’qituvchisi Ma’ruza mavzusi: Yangi o’zbekistonda “Uchinchi renaissance” poydevorini yaratishda oavning ahamiyati

“Tarjimashunoslar forumi – 2022” xalqaro ilmiy-amaliy konferensiyasi Toshkent davlat sharqshunoslik universitetining “Oybek” binosida soat 10:00 da boshlanadi.

Ishtirokchilarni qayd etish soat 09:30 dan 10:00 gacha

**Toshkent shahri, Shahrizabz kochasi, 16-uy. Tel: (+99871) 233 34 24
Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti
www.tsuos.uz**